

Nr 223.

Av herr **Holmgren**, om tilläggspension åt ritaren Ivar Adolf Svensson.

Med hänvisning till vad av närlagda handlingar framgår får jag vördsamt hemställa, att riksdagen ville besluta,

att ritaren vid artilleridepartementet vid flottans varv i Karlskrona Ivar Adolf Svensson måtte tillerkännas en tilläggspension av 792 kronor om året att utgå från allmänna in-
dragningsstaten.

Stockholm den 19 januari 1933.

Bj. Holmgren.

Avskrift.

Till kommandören m. m. Björn Holmgren, Stockholm.

Undertecknad anhåller härmed vördsammast, att herr kommandören vänligen ville genom riksdagen söka förhjälpa mig till en något högre pension än vad vederbörande funnit för gott tillerkänna mig, och får jag till de här bifogade handlingarna över vad som förekommit i frågan vördsamt anföra följande angående mina anställningsförhållanden.

Jag är född 1868 och anställdes vid varvets artilleridepartement 1882 såsom arbetare å verkstaden och antogs å ritkontoret 1891. Kommandören med sin kännedom om varvsförhållandena vet, att det var endast en och annan av oss, som antogs till månadslönare, de flesta stannade i daglönareställning. När så kontors- och ritarepersonalen 1928 antogs på extra ordinarie stat (Sv. förf.-saml. nr 215/28), stod större delen av personalen i daglönareställning. Vi hade ju alla hoppats att särskilda pensionsbestämmelser för denna nya extra ordinarie stat skulle utfärdas, men ännu ej hört av några sådana, och de, som kommit i ålder att avgå, hava därför var för sig måst göra ansökan om pension. Den 3 februari 1930 gjorde jag alltså framställning om pension efter en tjänstetid av 48 år. Denna min framställning har erfordrat behandling i ej mindre än nära 2 1/2 år och resulterade då uti att Kungl. Maj:t fann för gott förklara, att anställningshavare vid marinen, som före den 1 juli 1928 tillhört daglönarestaten, må, utan hinder därav att kungörelsen den 22 juni 1928 (nr 215) med avlöningsbe-

stämmelser för vissa civila och civilmilitära icke ordinarie befattningshavare vid försvarsväsendet blivit å honom tillämplig, tilläggas pension genom flottans pensionskassa i enlighet med de för daglönare vid marinen fastställda pensionsgrunder.

Resultatet blev sålunda icke för mig så särdeles gynnsamt. Bättre pensionsvillkor hava redan tillerkänts andra å den nya extra ordinarie staten anställda, som avgått, och, såsom framgår av bifogade avskrift av kungl. direktionens över flottans pensionskassa yttrande till kungl. marinförvaltningen den 30 maj 1930, hade denna direktion i sitt uttalande angående storleken av den pension, som borde mig tilldelas, uppskattat denna till 1,944 kronor. Skillnaden mellan detta och det belopp, vilket från flottans pensionskassa skulle till mig utgått såsom daglönare, eller 792 kronor, ansåg kungl. direktionen böra utgå från allmänna indragningsstaten.

I anledning av detta inlämnade jag den 26 september 1932 en ny framställning till Konungen, där jag, med framhållande av min nära 51 år långa tjänstetid, hemställde att Kungl. Maj:t täcktes bevilja mig det ovannämnda skillnadsbeloppet såsom pensionstillägg från allmänna indragningsstaten. Å denna min framställning har jag nyligen erhållit del av brev till kungl. marinförvaltningen, däri tillkännagives att ansökningen icke föranleder någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Jag har sålunda, efter vad jag kan förstå, icke något att vinna på ansökningsväg och är det därför jag hänvänder mig till herr kommandören med en vördsam framställning om hjälp för att riksdagsvägen, där jag sett så många pensionsmål behandlas, möjligen kunna få någon förbättring i mina pensionsvillkor. Min önskan vore att jag bleve tillerkänd det skillnadsbelopp, som ovan framgår. Jag avgår från min anställning den 31 innevarande januari, med en tjänstetid av 51 år på ett par månader när. Min avlöning har ej varit så pass stor, att jag kunnat göra mig några besparingar och jag har haft hustru och 3 barn att draga försorg om. Min ställning nu, sedan pensionering enligt ovanstående inträtt, kommer att bliva förfärligt tryckt och jag blir herr kommandören oändligt tacksam, om någon förbättring kunde utverkas för mig.

Med utmärkt högaktning

IVAR SVENSSON,

ritare vid artilleridepartementet i Karlskrona.
Adress: Konstapelsgatan 10. Karlskrona.

Bilaga 2.

Utdrag ur rulla över artilleridepartementets personal.

Svensson, Ivar Adolf, ritare, extra-ordinarie tjänsteman.

Född den 11 januari 1868.

Antagen till daglönare vid artilleridepartementet, järnarbetare, den 10 mars 1882 och antogs till ritare den 1 maj 1891.

Antagen till extra-ordinarie tjänsteman, 2:a klass ritare den 1 juli 1928. År 1916 tilldelades S. medaljen i silver av 8:e storleken för nit och redlighet i rikets tjänst samt år 1930 Vasamedaljen i guld av 5:e storleken. Under tjänstetiden ingen bestraffning.

Karlskrona, artilleridepartementet den 26 september 1932.

N. F. EKEROTH.

Till Konungen.

Under åberopande av kungl. brevet av den 15 november 1929 angående bestämmelser rörande åldersgräns för vissa extra-ordinarie tjänstemän vid marinen och då jag överskridit den ålder, vid vilken jag jämlikt dessa bestämmelser synes vara skyldig att avgå från tjänst, får jag härigenom i underdånighet hemställa det Eders Kungl. Maj:ts täcktes i nåder bevilja mig pension, att utgå vid min avgång från innehavande tjänst å varvet i Karlskrona, och hemställer jag att denna pension sättes till 70 procent av mina avlöningsförmåner.

Jag innehar anställning såsom extra-ordinarie tjänsteman, ritare 2 klass å flottans varv i Karlskrona, med placering i XI lönegraden och 12 löneklassen och avlöning 3,276 kronor per år jämte dyrtidstillägg jämlikt Kungl. Maj:ts kungörelse av den 22 juni 1928. Har dessförinnan stått anställd som daglönare sedan den 10 mars 1882, och har jag alltså en tjänstetid å varvet av nära 48 år.

Såsom av bifogade åldersbevis framgår är jag född den 11 januari 1868 och har fyllt 60 år.

Karlskrona den 3 februari 1930.

Underdånigst

IVAR SVENSSON,

extra-ordinarie tjänsteman å flottans varv i Karlskrona.

Bilaga 4.

Till Konungen.

I skrivelse till Kungl. marinförvaltningen av den 17 juni 1932 har Kungl. finansdepartementet meddelat Kungl. Maj:ts beslut att en min den 3 februari 1930 avlåten framställning om pension icke föranledde någon Kungl. Maj:ts åtgärd och meddelades samtidigt avskrift av Kungl. Maj:ts nådiga brev den 17 juni 1932, av vilket framgår, att jag, som innehar anställning såsom e. o. befattningshavare i XI lönegraden vid örlogsvarvet i Karlskrona, skall pensioneras i enlighet med de för daglönare vid marinen fastställda pensionsgrunder. Min pension enligt dessa grunder skulle enligt vad som framgår av ett av Kungl. direktionen för flottans pensionskassa till Kungl. marinförvaltningen den 30 maj 1930 avgivet yttrande utgöra

pension	kronor	800
pensionstillägg	»	180
pensionsförhöjning	»	172

eller summa kronor 1,152

Mitt inträde i pensionsåldern skulle enligt ovannämnda grunder räknas från den dag jag fyller 65 år, eller den 11 januari 1933, vid vilken tidpunkt jag innehaft tjänst vid örlogsvarvet i 50 och ¹⁰/₁₂ år. Av denna tid har jag varit anställd såsom e. o. tjänsteman sedan den 1 juli 1928 och tiden förut såsom daglönare, den tjänsteställning som vid varvet vanligen föregick anställningen såsom månadslönare. Vid inplacering i löneklass inom XI lönegraden såsom e. o. befattningshavare enligt S. F. S. N:r 215/28 blev

även den tid, jag varit anställd såsom daglönare, mig tillgodoräknad, enär mitt arbete under så gott som hela min tjänstetid varit av samma art.

Avsikten torde väl vara att även för den vid marinen anställda e. o. tjänstemannapersonalen inom närmaste framtiden ordna pensionsfrågan och torde väl pensionen då komma att utgå efter vederbörande befattningshavares anställning inom lönegrad, i enlighet med vad som nu är stadgat för befattningshavare vid civila statsförvaltningen.

Enligt sådana grunder har också pension fastställts för en av varvets e. o. tjänstemän, som avgått med pension och har denne tillerkänts högre pension än den till daglönare utgående, nämligen konstruktören vid ingenjördepartementet U. Möller. Pensionen för mig enligt ovannämnda grunder skulle, enligt vad som framgår av Kungl. direktionens för flottans pensionskassa här i avskrift bilagda yttrande, utgöra 1,944 kronor per år.

Jag tillåter mig i detta sammanhang hänvisa till statskontorets yttrande och förslag den 2 mars 1932 med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 233 den 11 mars 1932 rörande pensionering av e. o. kontorsbiträdet Karin Uhr, mot vilket förslag, ifråga om beräkning av pensionen, chefen för socialdepartementet intet hade att erinra.

Under anförande av ovanstående och med åberopande av min över 50 år långa och oförvitliga tjänstetid vid örlogsvarvet får jag härigenom i underdånighet hemställa det Eders Kungl. Maj:ts tacktes i nåder bevilja mig ett årligt pensionstillägg från allmänna indragningsstaten, som svarar emot skillnaden i vad som tillerkännes mig från flottans pensionskassa och vad som bör utgå som pension å min tjänst som e. o. befattningshavare i XI lönegraden.

Ett utdrag ur rulla jämte prästbevis bifogas.

Karlskrona den 26 september 1932.

I djupaste underdånighet

IVAR SVENSSON

Ritare vid örlogsvarvet i Karlskrona, e. o. tjänsteman i 11:e lönegraden.

Bilaga 5.

Kungl. dir. över flottans pensionskassa yttrande till Kungl. Marinförvaltningen den 30 maj 1930, nr 264, angående ritaren av 2:a klass Ivar Adolf Svenssons underdåniga ansökan om pension.

Sedan Kungl. marinförvaltningen genom kommunikationsresolution den 7 sistlidne februari, D:ii nr 66 -S/civ. 71/30, anhållit om Kungl. direktionens över flottans pensionskassa yttrande i anledning av extra ordinarie tjänstemannen å flottans varv i Karlskrona, ritaren av 2 klass Ivar Adolf Svenssons underdåniga ansökan om pension, får direktionen anföra följande.

Svensson, född den 11 januari 1868, nu 62 $\frac{4}{12}$ år gammal, antogs till daglönare å artilleridepartementet den 10 mars 1882 och till extra ordinarie tjänsteman, ritare av 2 klass, den 1 juli 1928. Hans sammanlagda tjänstetid denna dag utgör 48 $\frac{2}{12}$ år, varav 46 $\frac{3}{12}$ år såsom daglönare. Av sistnämnda tjänstetid hava 40 $\frac{5}{12}$ år infallit efter 20 års ålder.

I sin egenskap av extra ordinarie tjänsteman är Svensson icke berättigad till pension genom flottans pensionskassa. Däremot kan han vid uppnådda 65 levnadsår den 11 januari 1933 eller dessförinnan, därest han befinner vara på grund av försvagat hälsotillstånd eller nedsatta krafter mindre tjänlig till arbete vid marinen, tilläggas pension för sina tjänsteår såsom daglönare. Enligt gällande bestämmelser är han då från och med månaden

näst efter den, uti vilken nämnda levnadsålder blivit uppnådd eller uti vilken han på grund av ovannämnda orsak erhållit avsked, berättigad att genom flottans pensionskassa årligen åtnjuta:

pension	kronor	800
pensionstillägg	»	180
pensionsförhöjning	»	172

Summa kronor 1,152.

Det i remisshandlingarna åberopade nådiga brevet till Kungl. marinförvaltningen den 15 november 1929, angående bestämmelse rörande åldersgräns för uppflyttning i löneklass av vissa extra ordinarie tjänstemän vid marinen, torde icke avse att direkt meddela föreskrifter om den ålder, vid vilken vederbörande är skyldig att avgå från tjänsten. Av ordalydelsen i det nådiga brevet synes tydligt framgå, att Kungl. Maj:t därigenom endast fastställt den åldersgräns, utöver vilken uppflyttning i högre löneklass icke får ske.

Då emellertid enligt de för befattningshavare vid civila statsförvaltningen och kommunikationsverken gällande avlöningsreglementen såsom villkor för uppflyttning till högre löneklass bland annat gäller att tjänsteman icke redan uppnått den ålder, vid vilken han skall vara skyldig att avgå från tjänsten, synes det analogivis vara berättigat anse, att den i förenämnda nådiga brev angivna åldersgränsen betecknar den ålder, vid vilken extra ordinarie tjänsteman vid marinen är berättigad avgå med åtnjutande av de pensionsförmåner, vartill han kan vara berättigad eller vilka kunna för honom utverkas.

I avvaktan på att frågan om ordnandet av pensionsförhållandena för vid försvarsväsendet anställda extra ordinarie tjänstemän vinner sin lösning har direktionen uti underdånig skrivelse den 29 sistlidne januari hos Kungl. Maj:t tillstyrkt, det Kungl. Maj:t täcktes förklara, att vid marinen anställd extra ordinarie tjänsteman och extra befattningshavare, som åtnjuter lön enligt kungörelsen den 22 juni 1928 med avlöningsbestämmelser för vissa icke ordinarie befattningshavare vid försvarsväsendet (nr 215), och vilken före den 1 juli 1928 innehaft anställning som förman bland daglönare, sjukvaktare eller annan daglönare vid marinen, må tillsvidare tilläggas pension genom flottans pensionskassa såsom förman, sjukvaktare eller annan daglönare i enlighet med därför givna bestämmelser med iakttagande att tjänstetiden såsom extra ordinarie tjänsteman eller extra befattningshavare jämväl får tillgodoräknas vid fastställande av pensionens belopp.

Det pensionsbelopp, som vid bifall till denna framställning kommer att tillerkännas dylik befattningshavare, är dock i vissa fall lägre än vad som synes böra tillkomma honom i förhållande till de till honom utgående löneförmåner. I sådant fall synes erforderlig tilläggspension böra utverkas från anslaget till allmänna indragningsstaten.

Uti ett med det nu föreliggande ärendet jämförbart fall, nämligen rörande pension åt extra ordinarie tjänstemannen, konstruktören vid flottans härvarande varvs ingenjördepartement Carl Ulrik Möller, har direktionen till ämbetsverket avlåtit yttrande den 29 sistlidne januari. Emellan de båda fallen förefinnes dock den olikheten, att Svensson, såsom ovan framhållits, är berättigad till pension genom flottans pensionskassa, under det att Möller icke enligt gällande bestämmelser är berättigad till någon pension.

Beträffande Möller har direktionen uti sin förenämnda skrivelse uttalat,

att han i fråga om pension borde likställas med icke-ordinarie befattningshavare vid den civila statsförvaltningen, för vilka befattningshavare 1926 års pensionsutredning avgivit förslag till pensioneringsbestämmelser. Därest i sagda förslag angivna pensioneringsgrunder även tillämpas vid Svenssons pensionering, skulle tjänstepensionsunderlaget för honom, som är placerad i 11:e lönegraden uti den enligt nådiga kungörelsen den 22 juni 1928 med avlöningsbestämmelser för vissa civila och civilmilitära icke-ordinarie befattningshavare vid försvarsväsendet (nr 215) gällande löneplanen, utgöra 2,160 kronor. Enär Svensson icke erlagt några avgifter för sin pensionering torde från detta belopp böra avdragas $\frac{1}{10}$ med 216 kronor, varefter pensionsbeloppet skulle, under förutsättning att Svensson vid avskedets meddelande vore berättigad till »hel pension», utgöra 1,944 kronor.

I annat fall bör detsamma reduceras i enlighet med i nyssnämnda förslag (§ 23) angivna grunder. Skillnaden mellan det pensionsbelopp, som sålunda kunde tillerkännas Svensson och det pensionsbelopp av 1,152 kronor, som Svensson enligt vad ovan anförts skulle vara berättigad att uppbära genom flottans pensionskassa, torde böra utgå från allmänna indragningsstaten.

De remitterade handlingarna återgå.

Karlskrona etc.

För K. dir.

CH. DE CHAMPS.

MAGN. RYDÉN.

F. V. Flensburg.

Bilaga 6.

Kungl. Finansdepartementet.

Till Direktionen över flottans pensionskassa.

GUSTAF etc.

I anledning av en av direktionen över flottans pensionskassa i skrivelse den 29 januari 1930 gjord framställning, över vilken framställning infortrade utlåtanden avgivits av marinförvaltningen den 3 april 1930 och av statskontoret den 30 januari 1931, finner Kungl. Maj:t gott förklara, att anställningshavare vid marinen, som före den 1 juli 1928 tillhört daglönarstaten, må, utan hinder därav att kungörelsen den 22 juni 1928 (nr 215) med avlöningsbestämmelser för vissa civila och civilmilitära icke-ordinarie befattningshavare vid försvarsväsendet blivit å honom tillämplig, tilläggas pension genom flottans pensionskassa i enlighet med de för daglönare vid marinen fastställda pensioneringsgrunder, med iakttagande att tjänstetiden såsom extra ordinarie tjänsteman eller extra befattningshavare jämväl må tillgodoräknas vid fastställande av pensionens belopp. Detta meddelas direktionen över flottans pensionskassa till kännedom och efter rättelse. Stockholms slott den 17 juni 1932.

GUSTAF.

R. Gyllenswärd.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

R. BORGSTRÖM.

Angående pensionsrätt för vissa anställningshavare vid marinen.

Bilaga 7.

Kungl. Marinförvaltningen.

Res.

Överlämnas till Varvschefen vid Karlskrona Örlogsvarv för kännedom och vederbörandes underrättande. Stockholm den 20 december 1932.

Enligt Kungl. Marinförvaltningens beslut

CARL-OTTO KROOK.

F. Wedin.

Kungl. Finansdepartementet.

Till Marinförvaltningen.

I en till Kungl. Maj:t ställd skrift har ritaren av 2:dra klass vid flottans varv i Karlskrona Ivar Adolf Svensson anhållit att bli beviljad ett årligt pensionstillägg till sådant belopp, som svarade emot skillnaden i vad som tillkomme honom från flottans pensionskassa och vad som borde utgå som pension å hans tjänst såsom extra ordinarie befattningshavare i 11:e lönegraden.

Marinförvaltningen har, efter att hava inhämtat yttrande från direktio-
nen över flottans pensionskassa, den 17 november 1932 avgivit utlåtande i ärendet.

Kungl. Maj:t finner förevarande ansökning icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Detta får jag, på nådig befallning, meddela marinförvaltningen till kännedom och för vederbörandes underrättande. Stockholm den 16 december 1932.

ERNST WIGFORSS.

Olof Ekeroth.

Angående ifrågasatt pensionstillägg åt ritaren av 2:dra klass vid flottans varv i Karlskrona I. A. Svensson.

Varvschefens kansli Karlskrona.

Meddelas CAD för kännedom och ritare Svenssons delgivande. Återställes. Som ovan. På befallning.

Karl Sylvén.

Bilaga 8.

Utdrag ur Bihang till riksdagens protokoll år 1932.

Kungl. Maj:ts prop. n:r 233, 7:o.

Angående pension åt e. o. kontorsbiträdet hos yrkesinspektionen Karin Uhr.

I en till Kungl. Maj:t ställd, av socialstyrelsen med eget utlåtande den 22 februari 1932 överlämnad skrift har extra ordinarie kontorsbiträdet hos yrkesinspektionen Karin Uhr anhållit att komma i åtnjutande av pension.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Karin Uhr, som är född den 25 juni 1886, under åren 1905—1908 och 1910—1912 under en sammanlagd tid av omkring sex år var anställd såsom karriterska hos olika lantmätare; att hon under tiden den 15 juli 1913—den 6 maj 1916 innehade anställning såsom av statsverket avlönat biträde åt förste lantmätaren i länslantmäterikontoret i Kopparbergs län; att hon under tiden den 15 maj 1916—den 30 september 1918 tjänstgjorde såsom extra biträde hos socialstyrelsen; att hon sedan den 1 januari 1920 varit anställd hos yrkesinspektionen, nämligen intill den 1 juli 1923 såsom kvinnligt biträde med avlöning, motsvarande den kvinnligt biträde av dåvarande 1:a lönegraden tillkommande lön, därefter och intill den 1 juli 1925 såsom kontorsbiträde å extra stat i dåvarande lönegraden C 2 samt under tiden efter sistnämnda tidpunkt såsom extra ordinarie kontorsbiträde i 4 lönegraden i gällande löneplan för extra ordinarie tjänstemän vid statsdepartementet och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen; att hon under sin anställning hos socialstyrelsen och yrkesinspektionen — förutom semester och tjänstledighet på grund av sjukdom — åtnjutit tjänstledighet för enskilda angelägenheter skötande under sammanlagt 2 månader 15 dagar, för hälsans vårdande under 2 månader 2 dagar, för uppehållande av befattning såsom platsledarinna vid Skogssällskapets statsarbeten under 2 månader 15 dagar samt för vissa studier under 10 dagar; att hon enligt företett läkarintyg på grund av sjukdom (tarmkatarr och recidiverande blodpropp i benen) sannolikt för framtiden är oförmögen att uppehålla sin nuvarande befattning hos yrkesinspektionen; samt att hon, som på grund av sjukdom varit förhindrad tjänstgöra sedan den 30 januari 1932, av socialstyrelsen beviljats tjänstledighet för sjukdom till den 1 juni 1932, från och med vilken dag hon av styrelsen entledigats från sin innevarande befattning.

Socialstyrelsen har i sitt utlåtande anför, bland annat, att Karin Uhr enligt samstämmiga vitsord av vederbörande yrkesinspektörer i sjunde distriktet, dit hon haft sin tjänstgöring förlagd, under de senaste åren icke kunnat på ett tillnärmelsevis tillfredsställande sätt fullgöra den med hennes befattning förenade tjänstgöringen, och hade även tidigare på grund av Uhrs sjukledighet stora svårigheter mött att av henne erhålla ett tillfredsställande arbetsresultat.

Med hänsyn till vad sålunda anförts har styrelsen hemställt, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärder för utverkande av högsta möjliga pension åt Karin Uhr, att utgå från och med den 1 juni 1932, med vilken dag hon av styrelsen entledigats från sin befattning hos yrkesinspektionen.

Statskontoret, som avgivit infortrat utlåtande i ärendet den 2 mars 1932, har därvid yttrat följande:

Då Karin Uhr till följd av sjukdom icke längre kunde bibehållas vid sitt arbete hos yrkesinspektionen och därför entledigats från och med den 1 juni 1932, syntes med hänsyn till hennes ganska långvariga arbete i statens tjänst billigheten bjuda, att hon icke lämnades alldeles utan hjälp till uppehållet för framtiden. Statskontoret ville därför icke motsätta sig, att framställning gjordes till riksdagen om pension åt henne.

I fråga om pensionsbelopp för befattningshavare, som åtnjöte avlöning å löneplanen i något av de nya avlöningsreglementena, för icke-ordinarie befattningar, hade under de senare åren pläгат iakttagas, att pensionen till beloppet avpassades med ledning av 1926 års pensionsutrednings förslag till pensionsunderlag för i lönegrad placerad icke-ordinarie personal, varvid

dock en viss reduktion (10 à 15 procent) vidtagits till följd därav, att vederbörande icke erlagt avgifter för egen pensionering. Med tillämpning av samma förfaringssätt beträffande Karin Uhr, som vore placerad i 4 lönegraden av gällande löneplan för extra ordinarie befattningshavare, skulle pensionsunderlaget utgöra 1,404 kronor och pensionen, beräknad efter reglerna för sjukpension med omkring 10 procent reduktion, bliva 948 kronor.

Departementschefen.

Med hänsyn till de i ärendet upplysta förhållandena anser jag mig böra tillstyrka, att pension utverkas åt Karin Uhr. Mot statskontorets förslag ifråga om beräkningen av pensionen har jag intet att erinra. Pensionen synes böra bestämmas att utgå från och med dagen efter den, då Karin Uhr lämnar sin anställning hos yrkesinspektionen, samt bestridas från allmänna indragningsstaten.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva att extra ordinarie kontorsbiträdet hos yrkesinspektionen Karin Uhr må från och med dagen näst efter den, då hon lämnar sin befattning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 948 kronor.

Bilaga 9.

Utdrag ur

Bihang till riksdagens protokoll år 1931.

Riksdagens skrivelse nr 202.

45:o.

I en till riksdagen avlåten, den 13 mars 1931 dagtecknad proposition nr 181, vilken beträffande försvarsdepartementet innefattar förslag i tre med nummer 2—4 betecknade punkter, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 2 föreslagit riksdagen medgiva, att konstruktören vid flottans varv i Karlskrona Carl Ulrik Möller må från och med dagen näst efter den, då han avgår från sin tjänst, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 2,400 kronor.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehaft två i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning inom riksdagen väckta motioner (I: 242 och II: 407), i vilka motioner hemställts, »att riksdagen ville besluta, att konstruktören vid flottans varv i Karlskrona Carl Ulrik Möller må från och med dagen näst efter den, då han avgår från sin tjänst, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 3,712 kronor».

Riksdagen har ansett sig böra medgiva, att pension beviljas Möller i anledning av hans anställning vid flottans varv. I betraktande av vad utredningen visat beträffande Möllers tjänsteställning och arbetsuppgifter samt hans löneförhållande före genomförande av nu gällande avlöningsbestämmelser för vissa civila icke-ordinarie befattningshavare vid försvarsväsendet har riksdagen ansett pensionen skäligen böra fastställas till något högre belopp än vad departementschefen — efter jämförelse med pensionsförmå-

nerna för verkmästare vid marinen — ansett sig böra tillstyrka. Med tillmötesgående i viss mån av motionärernas framställning har riksdagen funnit sig böra bevilja ett belopp av 2,808 kronor för år.

På grund av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning samt omförmälda motioner, medgivit, att konstruktören vid flottans varv i Karlskrona Carl Ulrik Möller må från och med dagen näst efter den, då han avgår från sin tjänst, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 2,808 kronor.

Bilaga 10.

Utdrag ur
Bihang till riksdagens protokoll år 1931.

Bankoutskottets utlåtande nr 27.

50:o.

Angående pension åt konstruktören C. U. Möller.

I en till riksdagen avlåten, den 13 mars 1931 dagtecknad proposition nr 181, vilken beträffande försvarsdepartementet innefattar förslag i tre med nummer 2—4 betecknade punkter, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 2 föreslagit riksdagen medgiva, att konstruktören vid flottans varv i Karlskrona Carl Ulrik Möller må från och med dagen näst efter den, då han avgår från sin tjänst, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 2,400 kronor.

Av handlingar i ärendet inhämtas, att Möller är född den 29 maj 1865; att han avlagt avgångsexamen vid Chalmers tekniska institut; att han — efter att under åtskilliga år hava praktiserat vid varv i Sverige och i utlandet, därav under omkring 8 år å större skeppsvarv i Glasgow — den 1 juli 1902 anställdes vid flottans varv i Karlskrona och den 17 september samma år enligt kontrakt antogs såsom ritare vid varvets ingenjördepartement med en årslön av 3,600 kronor; att han från och med den 1 juli 1928 såsom extra ordinarie tjänsteman med placering till tjänstgöring såsom konstruktör åtnjutit avlöning å 5,790 kronor för år enligt 18 lönegraden, 21 löneklassen, i 1928 års löneplan för vissa civila och civilmilitära extra ordinarie befattningshavare vid försvarsväsendet, varjämte han uppburit ett personligt lönetillägg, så att hans årliga löneförmåner uppgått till 5,892 kronor jämte dyrtidstillägg och motsvarat vad han före ikraftträdandet av 1928 års avlöningsbestämmelser för nämnda befattningshavare uppburit i löneförmån sedan år 1923; samt att han icke kunnat bliva delägare i flottans pensionskassa och följaktligen ej är berättigad till någon pension ur kassan.

Direktionen över flottans pensionskassa har i utlåtande den 29 januari 1930 tillstyrkt, att pension från allmänna indragningsstaten måtte beviljas Möller efter avgång från tjänsten. Rörande pensionens storlek har direktionen anfört huvudsakligen följande:

Direktionen ville framhålla, att enligt riksdagens skrivelse den 14 juni 1921, nr 323, punkt 10, riksdagen beviljat ritaren vid flottans varvs i Karlskrona ingenjördepartement J. O. Allard en årlig pension av 1,700 kronor. Allard hade åtnjutit en avlöning av 2,700 kronor för år. Den honom tillerkända pensionen utgjorde sålunda cirka 63 procent av nämnda avlönings-

belopp. Möller vore, som förut framhållits, placerad i 18 lönegraden, 21 löneklassen, i löneplanen för extra ordinarie tjänstemän. Nämnda löneklass upptog för ortsgrupp D, till vilken Karlskrona vore hänförd, ett avlöningsbelopp av 5,790 kronor. Då Möller enligt direktionens uppfattning borde likställas med icke-ordinarie befattningshavare vid den civila statsförvaltningen i 18 lönegraden, för vilken 1926 års pensionsutredning föreslagit ett tjänstepensionsunderlag av 3,444 kronor, syntes det direktionen skäligt, att den för Möller utgående pensionen, sedan han uppnått en tjänstetid av 30 år, fastställdes till sistnämnda belopp, eller cirka 60 procent av Möllers avlöningsförmåner. Det av pensionsutredningen föreslagna villkoret för åtnjutande av nämnda pensionsförmån, att vederbörande skulle hava erlagt pensionsavgift, syntes i viss mån kunna kompenseras av det förhållande, att Möller uppbure ett personligt lönetillägg.

Därest det med hänsyn till tjänstens krav skulle befinnas erforderligt, att Möller avginge från sin innehavande befattning, innan han innehade 30 tjänsteår, syntes en mot den kortare tjänstetiden svarande avkortning av angivna tjänstepensionsunderlag böra äga rum.

Marinförvaltningen, som tillstyrkt pension åt Möller, har beträffande pensionens storlek anfört huvudsakligen:

Vad anginge pensionens belopp, syntes böra beaktas pensionsförhållandena för jämförlig icke-ordinarie personal inom andra grenar av statsverksamheten. Pensionering av icke-ordinarie personal vore ej anordnad vid allmänna civilförvaltningen men väl vid kommunikationsverken. Med tillämpning av 1917 års reglemente för statens järnvägars pensionskassa för pensionering av icke-ordinarie personal syntes Möller såsom placerad i 21 löneklassen hava bort efter ett pensionsunderlag av 3,440 kronor åtnjuta efter 27 års tjänst statspension med 1,548 kronor. Om detta belopp lades till grund vid beräkning av Möllers pension, skulle denna jämte pensionstillägg och pensionsförhöjning uppgå till sammanlagt 1,920 kronor. Därest hänsyn toges även till avgiftspension, skulle pensionsförmånen sammanlagt utgöra 2,322 kronor, eller jämte pensionstillägg och pensionsförhöjning 2,697 kronor. Om från detta belopp gjordes avdrag med $\frac{1}{10}$ med hänsyn till att pensionsavgifter icke erlagts, skulle pensionen utgöra efter avrundning 2,424 kronor.

Emellertid hade 1926 års pensionsutredning år 1927 avgivit betänkande med förslag till ny civil pensionslag, innefattande jämväl pensionsbestämmelser för icke ordinarie personal inom allmänna civilförvaltningen. Där angivna grunder hade de senaste åren stundom tillämpats vid beräkning av pension åt personal, vilken pensionerats genom särskilda medgivanden av riksdagen. Enligt nämnda förslag utgjorde pensionsunderlaget för icke-ordinarie befattningshavare i 18 lönegraden 3,444 kronor. För Möller skulle pensionen, beräknad efter antalet tjänstår vid uppnåendet av 65 års ålder, utgöra utan avrundning 3,185 kronor 70 öre. Iakttoges avdrag med $\frac{1}{10}$ för icke erlagda pensionsavgifter, skulle pensionen i överensstämmelse härmed bliva, efter avrundning för delbarhet med tolv, 2,868 kronor, vartill marinförvaltningen ansåge Möllers pension böra bestämmas, så mycket mer som exempelvis flaggunderofficer, redan vid 55 års ålder komme i åtnjutande av sammanlagda pensionsförmåner till belopp av 2,544 kronor.

Marinförvaltningen har hemställt, att Möller måtte från och med dagen efter den, då han efter uppnådda 65 levnadsår avginge från sin tjänst under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 2,868 kronor.

Statskontoret har anslutit sig till det av marinförvaltningen framställda förslaget.

Föredragande *departementschefen* har vid jämförelse med det belopp, 2,544 kronor, som — inberäknat av riksdagen genom särskilda beslut beviljad pensionsförbättring — plägat i pension tillgodokomma verkmästare vid marinen, samt med hänsyntagande därtill, att Möller icke såsom dessa haft att erlägga pensionsavgifter, kommit till den uppfattningen, att en pension å 2,400 kronor i förevarande fall kunde anses skälig.

Motioner I: 242 och II: 407.

I samband härmed har utskottet till behandling förehått två i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande framställning väckta likalydande motioner, nämligen inom första kammaren nr 242 av herr Leander och inom andra kammaren nr 407 av herr Holmgren, i vilka motioner hemställts, »att riksdagen ville besluta, att konstruktören vid flottans varv i Karlskrona Carl Ulrik Möller må från och med dagen näst efter den, då han avgår från sin tjänst, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 3,712 kronor».

I motionerna har framhållits, att i betraktande av Möllers lön och i jämförelse med de pensioner, som riksdagen i liknande fall beviljat, den av Kungl. Maj:t föreslagna pensionen av 2,400 kronor syntes väl lågt beräknad, då han därigenom skulle få en pension understigande den, som beviljats hans underlydande.

Beträffande motiveringen i övrigt får utskottet hänvisa till motionen nr 407 i andra kammaren.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker, att pension beviljas Möller i anledning av hans anställning vid flottans varv. I betraktande av vad utredningen visat beträffande Möllers tjänsteställning och arbetsuppgifter samt hans löneförhållanden före genomförandet av nu gällande avlöningsbestämmelser för vissa civila icke-ordinarie befattningshavare vid försvarsväsendet har utskottet ansett pensionen skäligen böra fastställas till något högre belopp än vad departementschefen — efter jämförelse med pensionsförmånerna för verkmästare vid marinen — ansett sig böra tillstyrka. Med tillmötesgående i viss mån av motionärernas framställning har utskottet funnit sig böra förorda ett belopp av 2,808 kronor för år.

På grund av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande framställning samt omförmälda motioner I: 242 och II: 407, må medgiva, att konstruktören vid flottans varv i Karlskrona Carl Ulrik Möller må från och med dagen näst efter den, då han avgår från sin tjänst, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 2,808 kronor.